

Základní škola a Mateřská škola, Deblín

okres Brno – venkov, příspěvková organizace, Deblín 277, 664 75 Deblín

Č.j.: 235/2012

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání



Aktuální znění ŠVP pro předškolní vzdělávání (verze 1.2) byl projednán a schválen kolektivem MŠ a ředitelem školy 23. května 2013

Pracoviště:

MŠ Deblín, Deblín 270, 664 75 Deblín

MŠ Deblín, Deblín 277, 664 75 Deblín

MŠ Deblín, Deblín 310, 664 75 Deblín

MŠ Maršov, Maršov 136, 664 71 Maršov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

OBSAH

1. **Identifikační údaje**
2. **Obecná charakteristika mateřské školy**
 - 2.1 *MŠ Deblín, Deblín 270, 664 75 Deblín*
 - 2.2 *MŠ Deblín, Deblín 277, 664 75 Deblín*
 - 2.3 *MŠ Deblín, Deblín 310, 664 75 Deblín*
 - 2.4 *MŠ Maršov, Maršov 136, 664 71 Maršov*
3. **Podmínky předškolního vzdělávání**
4. **Organizace vzdělávání**
5. **Charakteristika vzdělávacího programu**
6. **Vzdělávací obsah a cíle vzdělávání**

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
7. **Evaluační systém**
8. **Přílohy**

KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV

Tento ŠVP pro PV je realizován na základě § 5 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, a v souladu s *Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se vydává Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*, č.j. 32 405/2004-22, ze dne 3.1.2005, jehož přílohou je ***Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.***

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název vzdělávacího programu:

„Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání”

Adresa (sídlo) školy:

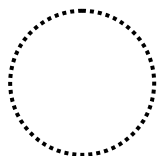
Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola, Deblín, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Adresa:	Deblín 277, 664 75 Deblín
IZO:	102179913
REDIZO:	600111032
IČO:	75 003 082
Právní forma:	Příspěvková organizace
Ředitel školy:	RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Zástupce ředitele:	Mgr. Monika Mandelíčková, Ph.D.
Telefon/mobil ZŠ:	549 430 171; 730 151 077
MŠ Deblín 270	549 430 169; 730 513 472
MŠ Deblín 277	730 513 473
MŠ Deblín 310	730 513 474
MŠ Maršov 136	549 430 361; 730 151 066
E-mail:	reditel@zs.deblin.cz
Webové stránky školy:	www.zs.deblin.cz
Koordinátor ŠVP pro PV:	Jana Žáková, vedoucí učitelka MŠ

Zřizovatel

Název organizace:	Městys Deblín
Adresa:	Deblín 43, 664 75 Deblín
IČO:	00281697
Telefon:	549 430 185
E-mail:	obec@deblin.cz
Webové stránky obce:	http://www.deblin.cz

Platnost dokumentu

Tato verze 1.2 školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je platná od 1. září 2013.



kulaté razítko

.....
RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
ředitel školy

.....
Jana Žáková
vedoucí učitelka MŠ

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

2.1 Mateřská škola Deblín 270

Základní informace

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Deblín
Sídlo školy:	Deblín 270, 664 75
Zřizovatel školy:	obec Deblín
Ředitel školy:	RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Provoz školy:	7.00 – 16.00 hod.
Telefon:	549 430 169; 730 513 472
Kapacita školy:	24 + 4 dětí
Počet pedagog. pracovníků:	2
Počet provozních pracovníků:	1

Jednotřídní mateřská škola se nachází téměř v centru obce (přibližně 200 m od autobusové zastávky), její budova je obklopena zahradami a poli. Součástí MŠ upravena zahrada, která se nachází v klidné části za školou. Zahrada je celoročně využívána k pobytu venku a při vhodném počasí jsou do ní přenášeny všechny činnosti. Členitý zahradní terén vybízí děti k rozvoji různých námětových, tvořivých i pohybových her. Dětské hřiště láká ke sportovním hrám, zahradní průlezký, houpačky a dřevěná chatka skrývají podmínky pro skupinové i individuální hry. Zahradu doplňuje pískoviště se skluzavkou a několika herními prvky.

Budova mateřské školy (z roku 1963) – po několik let systematicky opravovaná – odpovídá požadavkům moderní předškolní budovy. Poslední velké úpravy byly v roce 2003, změny proběhly nejen uvnitř školy, ale i z venku (nové WC, umyvadla, dlažby, obklady, venkovní omítka).

Provoz naší MŠ je od 7.00 do 16.00 hodin. Každodenní provoz zajišťuje vedoucí učitelka, jedna učitelka a školnice/kuchařka, která vydává oběd a odpolední svačinu.

2.2 Mateřská škola Deblín 277

Základní informace

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Deblín
Sídlo školy:	Deblín 277, 664 75
Zřizovatel školy:	obec Deblín
Ředitel školy:	RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Provoz školy:	7.00 – 16.00 hod.
Telefon:	730 513 473
Kapacita školy:	12 dětí
Počet pedagog. pracovníků:	2
Počet provozních pracovníků:	0

Mateřská škola je zřízena v suterénu základní školy a její kapacita je 12 dětí. Byla otevřena v roce 2011 ve spolupráci se zřizovatelem, na základě snahy vyjít vstříc požadavkům rodičů, kteří nemají kam umístit své dítě. MŠ má vlastní sociální zařízení, na stravování

využívá jídelnu ZŠ. K venkovním aktivitám jsou využívány prostory ZŠ, přilehlé MŠ Deblín 310 a nedaleké MŠ Deblín 270. Provoz naší MŠ je od 7.00 do 16.00 hodin. Každodenní provoz zajišťují dvě učitelky.

2.3 Mateřská škola Deblín 310

Základní informace

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Deblín
Sídlo školy:	Deblín 310, 664 75
Zřizovatel školy:	obec Deblín
Ředitel školy:	RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Provoz školy:	7.00 – 16.00 hod.
Telefon:	730 513 474
Kapacita školy:	28 dětí
Počet pedagog. pracovníků:	2
Počet provozních pracovníků:	1

„Regionální“ mateřská škola se nachází v zrekonstruované budově bývalého Ústavu národního zdraví v těsné blízkosti budovy ZŠ. Rekonstrukce proběhla v roce 2012 za finanční podpory JmK, obcí - Deblín, Vohančice, Březina, Heroltice a Úsuší a díky přispění mnoha brigádníků a brigádníků.

Jedná se o přízemní nepodsklepenou budovu, ve které se nachází kuchyňka, sociální zařízení, šatny, prostorná herna. Zvětšená plocha oken prosvětluje celou školu a vytváří příjemnou atmosféru. Okna byla vybavena elektrickými žaluziemi. Vnitřní interiér školy byl vybaven novým nábytkem a hračkami tak, aby působil vzdušně a harmonicky. Děti zde mají možnost volného pohybu, ale i relaxace v relaxačním koutku. Snahou bylo vytvořit podnětné prostředí ve třídě – prostor třídy je rozčleněn do učebních koutků (center aktivit), která jsou označena názvem a obrázkem. Prostorové uspořádání školy respektuje bezpečnost dětí. Součástí školy je i velká zahrada s herními prvky.

Provoz naší MŠ je od 7.00 do 16.00 hodin. Každodenní provoz zajišťuje vedoucí učitelka, jedna učitelka a školnice/kuchařka, která vydává oběd a odpolední svačinu.

2.4 Mateřská škola Maršov 136

Základní informace

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Deblín
Sídlo školy:	Maršov 136, 664 71
Zřizovatel školy:	obec Maršov
Ředitel školy:	RNDr. Břetislav Svozil, Ph.D.
Provoz školy:	7.00 – 16.00 hod.
Telefon:	549 430 361; 730 151 066
Kapacita školy:	28 dětí
Počet pedagog. pracovníků:	2
Počet provozních pracovníků:	1

Mateřská škola se nachází uprostřed obce Maršov. Je v krásném a klidném prostředí. V blízkosti obce i MŠ jsou lesy a louky, které jsou využívány pro pobyt venku i pro procházky. Mateřská škola byla zkolaudována v roce 1980. Procházela postupnými úpravami, vyhovujícími hygienickým předpisům.

V MŠ jsou 2 herny, stabilní lehárna, umývárna s WC a šatna. Dále kancelář a sklad. Výdejna jídel se zázemím tvoří samostatný úsek MŠ. Původně se v této kuchyni i vařilo pro děti z MŠ, v současné době se strava dováží ze školní jídelny ZŠ Deblín. MŠ Maršov je mateřskou školou heterogenní, jednotřídní, s celodenním provozem 7.00 – 16.00 hodin.

Nedílnou součástí MŠ je školní zahrada, vybavená herními prvky vyhovujícími bezpečnostním požadavkům a předpisům. Jsou zde skluzavky, dřevěné domečky, houpačky a houpadlo a také pískoviště.

Každodenní provoz zajišťuje vedoucí učitelka, jedna učitelka a školnice/kuchařka, která vydává oběd a odpolední svačinu.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

- podlahová plocha i objem vzduchu ve třídách odpovídá hygienickým a bezpečnostním normám,
- pro herní využití plochy jsou třídy pokryty kobercem a linem,
- prostor tříd je členěn do koutků, ve kterých jsou umístěny hračky a pomůcky pro jednotlivé typy her,
- ve třídách je místo, kde mohou děti relaxovat,
- ve třídách je keyboard nebo klavír, zvonkohry a jiné hud. nástroje,
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí i vybavení pro odpočinek je přizpůsoben velikosti a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu,
- ve vybavení tříd je dostatek hraček pro dívky i chlapce, menší děti i předškolní děti,
- ve třídě jsou také pomůcky pro experimenty a objevování,
- děti mají k dispozici různé materiály k výtvarnému tvoření /písek, voda, přírodniny, látky apod./,
- hračky, pomůcky, materiály, náčiní i doplňky jsou umístěny ve skříňkách a policích tak, aby je děti mohly samostatně využívat,
- děti si volí hračky samostatně dle zvolených pravidel a průběžně uklízejí,
- děti se samy podílejí na výzdobě tříd a ostatních prostor školy.

Záměr: Průběžně doplňovat třídy hračkami pro všechny věkové kategorie, udržovat je v pořádku, modernizovat zařízení zahrady v souladu s bezpečnostními předpisy.

3.2. ŽIVOTOSPRAVA

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, přičemž je prostrídána tradiční strava upravená podle zásad zdravé výživy a nové moderní receptury. Neustále je hlídán předepsaný spotřební koš (spotřeba tuků, cukrů, bílého masa, mléka a mléčných výrobků...).
- Je zachována vhodná skladba jídelníčků, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.
- Dětem je v MŠ v průběhu celého dne zajištěn dostatečný přísun tekutin – minerální vody, ovocné a bylinkové čaje, ředěné džusy, ovocné šťávy, mléko a mléčné nápoje teplé i studené. Pitný režim je zajištěn ve třídách i venku na zahradě. Děti jsou vedeny k samostatnosti při nalévání nápojů z konvic.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou vhodné intervaly.
- Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se je motivovat, aby postupně alespoň všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Děti jsou vedeny ke správnému životnímu stylu – včetně zdravé výživy.

Záměr: vytvářet u dětí povědomí o zdravém životním stylu, stravovat se a žít podle jeho zásad.

- Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé. Paní učitelky nesmí dětem podávat žádné léky. Při náhlém onemocnění dítěte či případném úrazu učitelka okamžitě zajistí potřebnou péči a co nejdříve informuje o situaci vedení školy a rodiče dítěte. Nesmí-li dítě jíst některou z potravin (alergie, diety), je nutné pro zdraví dítěte, aby rodič nahlásil, nejlépe písemně, tuto skutečnost třídní učitelce. Složitější případy je nutné konzultovat s ředitelem školy.
- Dětem je zajištěn pravidelný řád a rytmus, který je však současně flexibilní, aby se přizpůsobil potřebám dětí.
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, v letních měsících jsou přesunuty činnosti ven na zahradu.

Záměr: vytvářet dětem zdravé nezávadné prostředí a položit základy ochrany zdraví svého i ostatních. Prohloubit spolupráci s rodiči, snažit se vhodně působit na rodiče, aby nepřiváděli do mateřské školy nemocné dítě, případně aby si dítě, u něhož byly během dne zjištěny příznaky onemocnění, převzali z MŠ co nejdříve a neohrožovali ostatní děti případnou nákazou.

3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.
- Všechny nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace na prostředí i situaci mateřské školy s rodiči i prarodiči.
- Respektujeme dětské potřeby a pomáháme jim je uspokojovat.
- Usilujeme o pohodu a klid dítěte, může kdykoliv relaxovat.
- Všechny děti mají stejná práva, nikdo není zvýhodňován a znevýhodňován.
- V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, zdvořilost, ohleduplnost, pomoc a podporu /navozujeme vzájemný vztah důvěry a spolupráce s dítětem/.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývající z řádu chování a norem, které jsou ve škole. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly, na kterých se samy podílejí.
- Převažuje pozitivní, povzbuzující hodnocení, využíváme pochvaly. Podporujeme děti v samostatných pokusech, vzájemně si pomáhají a samostatně se rozhodují.
- Organizování dítěte omezuje na nezbytně nutné činnosti.
- Usilujeme o kamarádké společenství.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života /je dítěti tematicky blízká, užitečná a prakticky využitelná/.

- Pedagogové usilují o dobré vztahy ve třídě, /nevhodné vztahy ovlivňují prosociálním směrem/.

Záměr: Neustále se zamýšlet nad formami práce s nabídkou činností a využívání zpětné vazby.

3.4. ŘÍZENÍ MŠ

Mateřskou školu řídí ředitel Základní školy a Mateřské školy Deblín, vedením mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka.

Informační systém

a) vnější

Obsahuje: činnost managementu – vytváření image na veřejnosti, účast zaměstnanců na školeních, seminářích, setkání na poradách a na dalším vzdělávání, články do novin, informace pomocí pošty, telefonu, internetu.

b) vnitřní

- ředitel školy – vedoucí učitelka MŠ – učitelky
- ředitel školy – vedoucí učitelka MŠ – provozní zaměstnankyně

Předávání informací pomocí telefonu, internetu nebo osobně

Obsahuje:

Mezi zaměstnanci:

- průběžná vzájemná komunikace, předávání si poznatků a informací, vztahující se k práci,
- setkání, schůzky a porady zaměstnanců,
- včasné poskytování pedagogického a jiného tisku a literatury zaměstnancům,
- volně přístupné základní právní dokumenty, týkající se předškolního vzdělávání a dokumenty školy,
- seznamování zaměstnanců s dokumenty právního charakteru (vyhlášky, zákony, doporučení...),
- snaha vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům školy ponechán dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor /s ohledem na vyhlášky a zákony/,
- snaha o týmovou spolupráci a zapojení rodičů do tvorby výchovně-vzdělávacího programu,
- plánování na základě evaluace,
- zapojení všech zaměstnanců do novelizace ŠVP PV.

Mezi zaměstnanci a rodiči:

- průběžná vzájemná každodenní komunikaci,
- včasné oznamování termínu schůzek a akcí školy,
- zpřístupnění informací na nástěnkách školy,
- pobyt spolu s rodičem ve třídě, účast na akcích mimo provoz školy,
- průběžně zpřístupněné výsledky práce – výtvary dětí,
- adaptační program – návštěvy rodičů s dětmi před jejich nástupem do MŠ,
- možnost zapůjčení odborného pedagogického tisku a odborné literatury,
- nabídka spoluúčasti na tvorbě výchovně vzdělávacího programu .

Vedení mateřské školy dbá na vytváření prostředí vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství. Všichni zaměstnanci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Preferuje se podle možností týmová spolupráce. Organizační řád a vnitřní směrnice stanoví jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy.

Pedagogičtí pracovníci se scházejí na pedagogických radách, které se konají podle potřeby. Společné porady s provozními zaměstnanci jsou svolávány pravidelně před zahájením školního roku a v případě společného řešení problému či podání společných informací. V MŠ dobře funguje informační systém – rady, porady, osobní kontakt.

Záměr: Vést všechny zaměstnance k tomu, že důležité je pro dítě to, co prožívá, vnímá, cítí, co tím získá pro život = kvalita X kvantita. Aktivizovat pedagogický kolektiv ke spolupráci na dalším propracování ŠVP, systému evaluace školy a sebehodnocení školy. Využít profesionality kolektivu k práci na sobě – sebehodnocení a hodnocení zaměstnance, posun ve svých možnostech, kvalitách, aktivní nabídka svých kvalit ve prospěch školy.

3.5. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracuje

7 Pedagogických pracovníků :

Jana Žáková – vedoucí učitelka

Mgr. Romana Sedláčková

Mariana Plevová

Ing. Monika Semerádová

Hana Bartošová

Iveta Justová

Mgr. Blanka Křížová

školnice/kuchařka:

Olga Hořínková

Helena Jůzová

Romana Kolářová

- podpora profesního růstu, zájmu pedagogů o další vzdělávání,
- dobré pracovní klima na škole, klidná, tvůrčí atmosféra,
- pracovní doba zaměstnanců je navržena tak, aby byl optimálně zajištěn provoz MŠ,
- v MŠ zajišťujeme logopedickou péči.

Závěr: zkvalitňovat svoji práci – účastnit se seminářů a využívat poznatky v praxi.

3.6. SPOLUPRÁCE

Spoluúčast rodičů

- pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět a pomáhat v péči o dítě,
- usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat,
- nabízíme rodičům poradenský servis /setkání, odbornou literaturu, školní poradenské zařízení/,
- chráníme soukromí rodiny a dodržujeme ochranu osobních údajů,
- informujeme rodiče o problémech ale i úspěších, a pokud mají zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte,
- rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o veškerém dění v MŠ,
- rodiče mají možnost podílet se na veškerém dění v MŠ včetně ŠVP, účastnit se různých programů, podle svého zájmu,
- rodiče mají možnost spolupracovat při vytváření plánu a programu MŠ, mohou kdykoliv dát podnět i nápad,
- organizujeme společné schůzky rodičů, tvořivá, sportovní, kulturní odpoledne pro rodiče s dětmi,
- návštěvy rodičů s dítětem před zahájením docházky do MŠ pro zlepšení adaptace dítěte,
- rozloučení s předškoláky.

Závěr: nadále spolupracovat s rodiči, se zapojením účasti na společné vzdělávací nabídce.

Spolupráce s ostatními organizacemi

- se **Základní školou v Deblíně** – např.: návštěva I. třídy ZŠ, společná účast se žáky ZŠ na některých kulturních a společenských akcích, „Rozloučení s předškoláky“,
- s **obecním úřadem** – spolupořádání a vystupování na kulturních a společenských akcích,
- s **PPP v Brně**
- s **logopedkou.**

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

7.00-8.30	- scházení dětí, spontánní, řízené, individuální a skupinové činnosti, individuální péče
8.30-9.00	- komunitní kruh, relaxační cvičení, hygiena, svačina
9.00-9.30	- didakticky řízená činnost
9.30-11.30	- pobyt dětí venku
11.30-12.30	- hygiena, příprava na oběd, oběd
12.30-14.00	- poslech pohádky, odpolední odpočinek
14.00-14.30	- hygiena, svačina
14.30-16.00	- individuální péče, volné hry a zábavy, postupné rozcházení dětí

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Filosofie školy

Chceme být školou, která podporuje zdraví a chápe zdraví jako subjektivní pocit životní pohody, souladu a harmonie. Slůvko chceme je záměrné, protože vývoj ke kvalitě nikdy nekončí a stále je co zlepšovat, učit se. Uvědomujeme si, že pocit pohody je relativní, protože každý jedinec jej dosahuje za rozdílných předpokladů a podmínek.

Svým působením chceme vést děti ke schopnosti řešit určité problémy. Přejeme bychom si, aby děti v budoucnu měly vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a za způsob svého života. Aby byly duševně odolné.

Naším hlavním úkolem je, aby se děti již od mateřské školy učily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Chápeme zdraví jako výslednici vzájemných vztahů mezi organismem, psychikou a osobností jedince, mezi člověkem a jeho prostředím.

V životě naší mateřské školky se prolínají dva principy:

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jedince

Tento respekt se stává základním postojem při jeho vytváření podmínek pro vzdělávací činnost a veškeré dění ve škole.

2. *Rozvíjí komunikace a spolupráce*

Komunikaci vidíme jako prostředek, kterým lze vést děti k tvořivosti, samostatnosti, sebeúctě, komunikace vede ke spolupráci.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH A CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

V návaznosti na obecné cíle vzdělávání formulované ve školském zákoně jsou **hlavními cíli předškolního vzdělávání:**

- 1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení**
- 2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

1. cíl: rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní (tvůrčí) schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.

2. cíl: osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích

- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení.

3. cíl: získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem naplnění tohoto cíle je:

- **rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb**
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebevědomí
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

V integrovaných blocích jsou navržena témata, která si pedagogové v třídních vzdělávacích plánech rozvíjejí, upravují, případně mění podle vospělosti a zájmu dětí, podle příležitostí a různých životních podmínek.

Uplatňujeme tyto metody:

- Komunitní kruh
- Tvořivá dramatika
- Prožitkové učení
- Využití vzniklých situací
- Řízené skupinové činnosti
- Řízené individuální činnosti
- Spontánní činnosti
- Hra
- Experiment
- Nápodoba

Preferujeme tyto činnosti:

- Volná hra
- Psychomotorická cvičení
- Výlety
- Exkurze
- Kooperativní a námětové hry
- Společné činnosti dětí a rodičů
- Pozorování, rozhovory
- Práce s přírodním materiálem
- Práce s knihou
- Pobyty v přírodě

Neformální kurikulum

Má-li škola podporovat zdraví, musí dodržovat určité zásady, požadavky pro život a práci v MŠ. Můžeme také hovořit o podmínkách podpory zdraví, které ve škole vytváříme nebo se nám již podařilo vytvořit.

Hlavní zásady školy podporující zdraví:

1. *Učitelka podporující zdraví*

Učitelka je základním činitelem, protože dítě je s ní v bezprostředním styku po celý den, v mnohém ji napodobuje.

Postupně jsme se ztotožnily s filozofií v MŠ podporující zdraví a při své práci využíváme metod a způsobů, které vycházejí z Kurikula podpory zdraví. Neustále se vzděláváme a jsme plně odpovědní za výsledky výchovně vzdělávací činnosti.

2. Věkově smíšené třídy

Pro dítě mají velký význam vzájemné kontakty a život ve skupině.

Rodiny s malými počty dětí nedávají dostatek příležitostí k získání sociální zkušenosti, proto pro rozvoj socializace a sociálního učení jsou smíšené třídy nejlépe vyhovující. Přirozeně se učí takovými schopnostem jako je souhra, soucit, spolupráce, vznikají kamarádské vztahy.

Vytváříme věkově smíšené třídy s ohledem na přání dětí, rodičů, sourozenců.

3. Rytmičtý řád života a dne

Dítě má potřebu určité stálosti, řádu, ale i potřebu svobody, volby.

Organizace života ve škole musí být promyšlená a pravidelná. Zná-li dítě tuto organizaci, má snadnější život, lépe se orientuje v určitých situacích, stává se samostatným.

4. Tělesná pohoda a volný pohyb

Tělesná pohoda je neodmyslitelná od pohody duševní a sociální.

Pohybové aktivity v MŠ jsou všestranné, podporují rozvoj všech orgánů a tkání. Mimo ně zařazujeme relaxační a kompenzační cvičení, rozvíjíme motoriku dětí, upevňujeme hygienické a samoobslužné návyky. Zařazujeme delší vycházky spojené s prožitky dětí. Využíváme zahrady k dopolednímu a odpolednímu pobytu dětí.

5. Zdravá výživa

V období nejintenzivnějších změn organismu a růstu má správná výživa mimořádný význam.

Naše strava je pestrá, vyvážená a plnohodnotná. Skladba jídelníčku a provoz kuchyně je často kontrolován Krajskou hygienickou stanicí. Kuchyně je po rekonstrukci a splňuje požadavky dané Vyhláškou 107.

Respektuje stravovací návyky z domova, individuální potřeby dětí a přání rodičů-

Dotazník o dítěti obsahuje i otázku týkající se výživy.

6. Spontánní hra

Pro dítě předškolního věku je hlavní potřebou a činností hra. Má v jeho životě nezastupitelné místo. Vytváříme dětem bezpečné prostředí, které odpovídá jejich

potřebám hry a jsme si vědomi, jaké by dítě mohlo mít v pozdějším životě problémy z nenaplněné potřeby hrát si.

Využíváme hry k získání nových zkušeností dítěte, ke zvládnutí emočních konfliktů, k diagnostice dětí.

7. Podnětné věcné prostředí

Příjemné klima školy vytváří také vybavení vnitřních prostorů a jeho kvalita.

Velmi důležité je pro nás vybavení školní zahrady.

Dbáme na postupné dosažení těchto znaků:

- dostupnost materiálů pomůcek pro děti,
- bezpečnost a hygiena,
- podnětnost a estetika.

8. Bezpečné sociální prostředí

Sociální prostředí charakterizuje společná snaha o podporu sebedůvěry, vzájemné důvěry, komunikace a spolupráce, vzájemného respektu všech zúčastněných ve výchovně vzdělávacím procesu.

Spolu s dětmi jsme si vytvořili pravidla soužití, která chceme dodržovat

Jsme kamarádi

Neubližujeme si

Uklízíme po sobě

Známe kouzelná slůvka

Zdravíme se

Chceme být zdraví

Nasloucháme si

Pomáháme si

Dospělí přijali tato pravidla soužití – aktivně naslouchat, ochota vyhovět, vstřícná komunikace, důvěra, vzájemný respekt, nepovyšovat se nad druhý, osobní maximum.

Chovat se ke druhým tak, jak bychom chtěli, aby se chovali oni k nám.

Stanovili jsme si také práva a povinnosti dětí, rodičů, pracovníků školy.

Práva a povinnosti dětí

- účastnit se i neúčastnit aktivit nabízených učitelkou a ostatními dětmi,
- individuálně uspokojovat své fyzické potřeby,
- podílet se na vytváření a dodržování smluvených pravidel,
- podílet se na plánování programu a rozhodování ve společných záležitostech,
- vyjádřit svůj názor, naslouchat ostatním.

Práva a povinnosti rodičů

- být seznámen s řádem školy a respektovat jej,
- znát a respektovat pravidla soužití, která ve škole platí,

- být seznámen se základními materiály školy – ŠVP školy, prováděcí plán,
- podílet se na jejich utváření, vyjadřovat svůj názor,
- využívat informační systém (časopis školy, schránky důvěry, dotazník, informační nástěnky),
- navštěvovat třídu, účastnit se činností, spolupracovat s učitelkou,
- využít nabídky individuálních rozhovorů o dětech, konzultovat cíle výchovy, účastnit se porad, schůzek,
- využívat možnost návštěv MŠ a pobytu s dítětem před vstupem do MŠ.

K tvorbě bezpečného sociálního prostředí přispívají rituály a tradice

Rituály:

- ranní přivítání s učitelkou – kontakt a sdělení prvních informací,
- společně přivítání nového týdne, dne,
- komunikativní kruh,
- diskusní kruh,
- pondělní prožitkový den,
- oslavy narozenin,
- rozloučení,
- úklid.

9. Participativní a týmové řízení

Koncepce školy a její ŠVP jsou věcí všech zúčastněných a je potřeba, aby se na jejich tvorbě všichni podíleli.

10. Partnerské vztahy s rodiči

Každá rodina přichází s jiným výchovným stylem, svěřuje nám dítě, které nejlépe zná jenom ona. Jsme si vědomi, že rodinná výchova je základem, na kterém p. učitelky mohou stavět.

Předpokladem je spolupráce a důvěra mezi školou a rodiči. Rodiče vidíme jako své nejdůležitější partnery a na vztazích s nimi nám velmi záleží.

Pořádáme akce na kterých se s rodiči sbližujeme. Informujeme rodiče o dění pomocí nástěnek.

Rodiče mají možnost hovořit a učiteli i o samotě.

Vstřícnou a otevřenou komunikací se nám daří vytvářet prostředí, ve kterém jsou rodiče ochotni informovat nás o svých dětech, výchovném stylu, konzultovat s námi své názory na výchovu dítěte.

11. Spolupráce se základní školou

Spolupracujeme se základní školou, jsme pro rodiče zdrojem informací o koncepci školy a náplni. Individuálně se věnujeme rodičům, jejichž děti nastupují do ZŠ.

12. Spolupráce s obcí, odborníky

Doporučujeme rodičům návštěvu odborníků - logopeda, psychologa, zubní lékařky, PPP poradny...

3. Formální kurikulum

„V předškolním věku se zakládá všechno, co bude v budoucí osobnosti dospělého člověka mít význam. Takže vše musí být zaseto, ale nároky na sklizeň se musí spojit s přesvědčením, že úroda přijde později.“

Naše mateřská škola chce vést dítě tak, aby na konci předškolního vývojového období získalo určité kompetence podpory zdraví přiměřené jeho věku, které budou základem kompetencí dospělého člověka.

Během tří let bychom se měli dotknout 48 dětských kompetencí.

Kompetencí se budeme dotýkat prostřednictvím podtémat, která se vyznačují určitými kritérii.

1) Vím kdo jsem a kam patřím

kritérium – identita

CHARAKTERISTIKA:

Události spojené s uvědoměním a prožíváním své **IDENTITY** a ostatních rolí, které dítě prožívá, i těch, s nimiž se setkává - uvědomování si, že každý někam patří, má svá práva a povinnosti, doma i v MŠ, vytváření pravidel soužití, vytváření povědomí o místě, kde žijí (vesnice/město, ulice, přírodní a sociální prostředí, okolí školky/bydliště), vyjádření, co se líbí/nelíbí, vytváření pravdivého obrazu o sobě, svých potřebách, pocitech, možnostech, schopnostech a dovednostech, umět je vyjádřit, prosadit, uplatnit, vyjádřit to, co bychom chtěli změnit a proč, poznávání částí lidského těla, jejich funkce, mít povědomí o jeho změnách během života, získávání poznatků o svých smyslech, potřebách, vyjadřování svých pocitů.

KOMPETENCE

Má základní poznatky o lidském těle a jeho funkcích.

Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.

Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života.

Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.

Umí vyjádřit co se mu líbí, co ne a proč.

Poznáváním sebe samého vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech, temperamentu, sklonech a schopnostech.

Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim svoje chování.

Snaží se ovládat emoci citů.

2) Učí se zvládat, co život přináší

kritérium – společenství

CHARAKTERISTIKA:

Události spojené s prožíváním a zvládáním dějů a změn ve **společenstvích**, ve kterých dítě žije - seznámení se s prostředím ZŠ, změnou režimu, pravidel, rolí nových povinností, potřeb pro ZŠ, umět vyjádřit svá očekávání, vyrovnat se s novou životní situací, přizpůsobit se, přizpůsobovat se změnám prostředí, respektovat a dodržovat pravidla, vyrovnávat se s novými situacemi a předvídat následky svých činů, dokázat pozorovat, vyprávět, sdělovat události a příhody, které se staly, pracovat ve dvojici i ve skupině, mít povědomí o povinnostech a splnit je, seznamování s dopravními prostředky bezpečností, pravidly a chováním v dopravním prostředku a silničním provozu, respektování cizí osoby, zodpovědnost za sebe i kamarády, ale i své osobní věci, porozumění důvodu návštěvy, chápání souvislostí, obohacení o nové poznatky, vztahy v rodině, stárnutí, pomoc potřebným, empatie, ochota pomoci, respektování pravidel soužití.

KOMPETENCE:

Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj.

Dovede požádat o pomoc ,když je v nouzi.

Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými.

Chápe, že svým chováním a svými skutky nemá omezovat druhého. Dbá pravidel soužití.

U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování.

Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce, dovede je rozpoznávat, pojmenovat.

Ví, že když řešení problému přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí.

V běžných situacích předvídá následky svého chování, činů a přijímá jejich konkrétní důsledky.

Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody,

Je ochotno vysvětlovat svůj názor a naslouchat druhým.

Má vytvořené základní návyky společenského chování.

Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně).

Řeší jednoduché problémy. Má představu o tom, že většina problémů lze řešit různými způsoby.

Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.

Dovede zvládnout jednoduché překážky a zátěže.

Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí.

Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

3) Žiji uprostřed neustálých změn

kritérium – rozumět světu

CHARAKTERISTIKA:

Události spojené s **přírodními ději a jevy zaměřené na poznání** jejich podstaty i dopadů na prostředí a obyvatele, kteří v něm žijí - seznámení s členitostí povrchu Země, světadílů, podnebí, uvědomění si, že jsme součástí Vesmíru, pozorování dějů v přírodě, poznávání její podstaty (zahradu, les, louku), poznávání koloběhu vody, život u vody, na zemi a ve vzduchu, potřebnost vody, země a vzduchu v přírodě a jejich ochrana, vliv počasí na život člověka i přírody (oblékání, zdraví / nemoc) přizpůsobování se lidí, zvířat, rostlin na odlišné počasí, uvědomování si proč tomu tak je, seznámení se s vývojem života na Zemi (lidé, zvířata, rostliny v pravěku), seznámení se s rodinou, školou, vesnicí, městem a okolím.

KOMPETENCE:

Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.

Chce poznávat své okolí, svět.

Nemá obavu se změny, přijímá ji jako běžnou součást života.

Prožívá vztah k přírodě, sounáležitosti s přírodou neživou a živou, ochraňuje jí, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozují.

Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a na ty, které mohou zdraví poškozovat.

Je zvědavý, má touhu poznávat.

Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.

4) Ovlivňuji život kolem sebe

kritérium – aktivita

CHARAKTERISTIKA:

Události, při nichž vznikají záměrné **aktivity**, ovlivňující životní prostředí i komunitu, v níž dítě žije - vedení dětí k aktivní péči o rostliny, zvířata a ptáky, i jejich poznávání, láska k nim, aktivní pohyb, dodržování pravidel bezpečnosti, aktivní péče o vlastní zdraví, pomoc druhým, vstřícnost, aktivní prožívání Adventu (tradice, zvyky, dárky), aktivní prožití jarních radovánek, spojených s loučením se zimou (masopust, vynášení Moreny, svátky jara-Velikonoce, Den matek), vytváření a uplatňování základů společenského chování, příprava dětí na aktivní roli občana a ochránce vesnice, státu, planety.

KOMPETENCE:

Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody.

Má potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit.

K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný.

Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba.

Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní a dokončuje ji.

Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.

5) Podporuji a chráním svoje zdraví

kritérium zdravý - životní styl

CHARAKTERISTIKA:

Události spojené s vytvářením **zdravého životního stylu** a návyků - poznávání základů bezpečného chování v dopravě, u vody, vůči zvířatům, seznamování s cizími lidmi, nebezpečí návykových látek, důsledky, seznamování a uvědomování si důležitosti zdravé výživy a duševního zdraví, důležitost přiměřeného oblékání a životosprávy, uvědomování si vlastního těla, jeho funkcí, potřeb, důležitosti zdraví pro kvalitní život, důležitost vhodného oblékání pro zdraví, správné chování v době nemoci, při návštěvě lékaře, zubaře, v nemocnici, důležitost pohybu, sportu pro zdraví člověka, bezpečnost, dodržování zásad a pravidel při sportu.

KOMPETENCE:

Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže mohou spolu souviset.

Má vytvořenou představu o pojmu závislosti a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, hry na automatech, léky).

Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti.

Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje nebo poškozuje.

Má vytvořenou představu o zdravé životosprávě.

Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.

Rozumí tomu, že způsob jakým člověk žije a chová se, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví. Chápe, že zdraví není samozřejmostí a musí se chránit.

Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické hodnoty vidět ve vztahu ke zdraví.

Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu.

Tato podtémata jsou závazná a každá třída si volí, jak dále pracovat s touto částí formálního kurikula. Specifický přístup jednotlivých tříd, práci učitelů přibližujeme a ukázkovým třídním kurikulem.

Obsah vzdělávání je strukturován do 5 oblastí

1. Biologická oblast

Hlavním úkolem v biologické oblasti je, aby se dítě dobře identifikovalo se svým tělem, mělo představu o jeho skladbě a funkcích, odlišovalo stav zdraví, nemoci, umělo pečovat o biologické potřeby kulturním způsobem, prospívalo svému tělu aktivním pohybem, zdravou stravou, neohrožovalo svoje zdraví a život riskantními aktivitami.

Učitel si pak volí dílčí cíle z podoblastí lidské tělo a aktivní pohyb, sebeobsluha, zdravá výživa, bezpečnost a ochrana zdraví.

2. Psychologická oblast

Je důležité, aby dítě poznávalo a prožívalo svět kolem sebe a vědělo si rady se sebou.

Chceme podporovat jeho zvědavost, rozvíjet jeho poznávací dovednosti a city, podporovat jeho prožívání a učit ho sebeovládání, podporovat sebedůvěru, učit ho sebepoznání a sebehodnocení.

Tato oblast v sobě zahrnuje poznávání, prožívání, sebepojetí

3. *Interpersonální oblast*

Hlavním úkolem v této oblasti je podporovat v dítěti přirozenou potřebu kontaktu, komunikace a součinnosti s druhými lidmi. Učíme se dítě vnímat a respektovat druhého člověka jako individualitu a být k odlišnostem druhého tolerantní.

Podoblasti jsou respekt a tolerance, komunikace, spolupráce.

Především komunikaci vidíme jako prostředek, kterým lze vést dítě k tvořivosti, samostatnosti, sebeúctě. Komunikace vede ke spolupráci. V naší mateřské škole je komunikace hlavním principem. Můžeme říci, že ze strany pedagogů je komunikace na profesionální úrovni, přispívá k atmosféře pohody, usnadňuje řešení problémů a překonávání překážek, je prevencí konfliktů a sociálně patologických jevů.

Jakými formami, prostředky probíhá komunikace na naší škole blíže popisuje projekt „Komunikace v mateřské škole.“

Respekt a toleranci bychom mohli znázornit dvěma stejně vysokými usmívajícími se postavičkami – dítě a paní učitelka.

4. *Sociálně – kulturní oblast*

Chceme děti připravovat na budoucí sociální role v soukromém, pracovním životě, na dodržování určitých práv a povinností, učíme děti respektovat pravidla chování mateřské školy.

Tato oblast v sobě zahrnuje podoblasti rodina a domov, škola mateřská a základní, obec a země.

5. *Enviromentální oblast*

Hlavním úkolem této oblasti je přispět k tomu, aby dítě předškolního věku pochopilo, že prostředí je všechno kolem nás, lidé, společnost i příroda, aby bylo schopno orientovat se v jednoduchých jevech a dějích, aby se učilo odpovědnosti za důsledky svého chování ve vztahu k prostředí. Chceme ho naučit některým dovednostem k jeho ochraně a tvorbě, chceme ho učit pečovat o prostředí.

Podoblasti jsou: souvislosti, vývoj a změna, rozmanitost, ovlivňování člověkem.

Dílčí cíle vzdělávání dětí v těchto oblastech jsou záměry pedagogické činnosti učitele. Vyjadřuje se, kterým postojům, dovednostem a poznatkům bude věnovat pozornost, které úkoly zadá, aby jejich realizací dítě dospívalo ke kompetencím odpovídajícím jejich věku. Dílčí cíle se prolínají, doplňují a vytváří společně fungující celek.

Učitel si volí dílčí cíle dle specifík skupiny dětí. Je si vědoma toho, že každé dítě se v konkrétním čase nachází na jiném stupni vývoje a má tedy právo na individuální přístup-jak dítě nadané, tak dítě zdánlivě „průměrné“.

Konkrétní každodenní práci učitele zachycuje třídní kurikulum.

Třídní kurikulum

Prostřednictvím třídního kurikula, prostřednictvím učitele ožívá školní kurikulum.

Obsahem třídního kurikula je rozpracování jednotlivých podtémat školního kurikula do tematických částí.

Učitel si uvědomuje vzdělávací potřeby třídy, jednotlivých dětí, zvažuje situaci ve třídě, rozhoduje spolu s dětmi, jaké tematické části se bude věnovat a jakých kompetencí se bude dotýkat. Činnosti dětí, které pak vedou k naplňování kompetencí, sestavuje tak, aby pokrývaly všech pět oblastí podpory zdraví. Činnosti dětem nabízí, ale také děti samy učitele „navádí“, které činnosti by je zajímaly.

Učitel v průběhu celého dne vytváří prostor a příležitost pro mnoho činností, které vedou ke splnění dílčích cílů.

Na tomto místě je třeba podat více informací o prožitkovém učení, protože chceme, aby toto učení bylo pro naši školu klíčovým.

Učíme děti děláním, činnostmi, které vedou k prožitku a zkušenosti. Uvědomujeme si, že předškolnímu věku je toto učení nejvlastnější. Nikdy později již dítě nebude s takovou intenzitou, fantazií a efektivitou pracovat sama na sobě.

Učitel má přitom na paměti všechny charakteristické znaky prožitkového učení:

- Spontaneitu-vnější motivaci,
- Celostnost-účast všech smyslů,
- Objevnost-měly děti AHA?,
- Prostor pro aktivitu a tvořivost,
- Komunikativnost-mezi dětmi a pedagogem,
- Konkrétnost-manipulace, experimentování, hra.

Po prožití určité tematické části učitel hodnotí, jak se jí podařilo naplnit očekávané.

Přitom si odpovídána otázky:

Jak se děti cítily?

S čím se seznámily?

Co bylo rizikovým faktorem?

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBMI

Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy.¹ Kromě těchto podmínek, které vzdělávání těchto dětí *umožňují (podmiňují)*, bere předškolní pedagog v úvahu ještě podmínky další, které *ovlivňují kvalitu* poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku (ty jsou formulovány v RP), a zároveň i ty, které jsou dány speciálními potřebami dětí. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte a v obecné formě se zpravidla týkají určité skupiny dětí. Ve svém působení pedagog tyto podmínky zajišťuje v rozsahu individuálních potřeb a možností těchto dětí.

Rozsáhlou skupinu představují **děti se zdravotním postižením**. Ve vztahu k druhu a stupni postižení dítěte je třeba splnit při jejich vzdělávání (speciálním i integrovaném) zejména následující podmínky:

u dětí s tělesným postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zabezpečit možnost pohybu dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů (např. využití asistenční služby vojáků na civilní službě)
- vytvářet podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity dítěte možné v rámci jeho postižení
- využívat kompenzační (technické a didaktické) pomůcky

u dětí se zrakovým postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat předepsanou zrakovou hygienu
- zajistit a využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky a hračky

u dětí se sluchovým postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat sluchovou hygienu
- zajistit a využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- zajistit vzdělávání dítěte ve vhodném komunikačním systému

¹ např. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a některém jiném vzdělávání a o změně některých zákonů, Vyhláška MŠMT o výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a další předpisy

u dětí s mentální retardací

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky

u dětí s poruchami pozornosti a vnímání

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit zklidňující klima prostředí
- zajistit zvýšený bezpečnostní dohled

u dětí s poruchami řeči

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit využívání speciálních didaktických pomůcek

u dětí s více vadami

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- zajistit další podmínky podle druhu postižení

Druhou skupinu představují děti **se zdravotním znevýhodněním**. Také jejich vzdělávání je třeba přizpůsobit potřebám, které vyplývají z jejich zdravotního oslabení, které jsou důsledkem dlouhodobější nemoci dítěte nebo které jsou dány lehčími poruchami jeho učení a chování.

Vzdělávání dětí se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v mateřských školách či třídách se speciálním vzdělávacím programem je v souladu s příslušnou vyhláškou personálně posíleno v osobě dalšího pedagogického pracovníka a zabezpečeno dle potřeby souběžným působením dvou pedagogických pracovníků ve třídě. Pro integrované vzdělávání není tato podmínka (možnost) legislativně stanovená. Pokud je však vzdělávání dítěte a péče o ně natolik náročná, že vyžaduje péči dalšího pedagoga či jiného pracovníka, je vhodné jeho účast zajistit.

Mezi děti se speciálními vzdělávacími potřebami se řadí i **děti se sociálním znevýhodněním**. Jsou to děti ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí, děti s oslabeným rodinným zázemím či děti, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání. Předškolní vzdělávání těchto dětí probíhá podle požadavků daných RP s tím, že obsah vzdělávání i podmínky je třeba přizpůsobit jejich speciálním - skupinově či individuálně značně rozdílným - potřebám, ať už jejich snížené sociální adaptabilitě či zvýšené potřebě výchovy a vzdělávání v některé oblasti, nebo i tím,

že jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody akcentující diagnostický a rozvojově stimulační význam, který předškolní vzdělávání pro tyto děti bezesporu má. Tato specifika postihuje školní, třídní i individuální vzdělávací program. Děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí mohou být vzdělávány také v *přípravných třídách*. Podmínky pro tuto formu vzdělávání jsou stanoveny zvláštním metodickým pokynem.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Součástí našeho Ročního plánu je plán úkolů a cílů, jejich plnění a zodpovědnosti všech pracovníků školy.

Evaluace a autoevaluace navozuje na :

- pozorování dětí,
- hospitační a kontrolní činnost vedoucí učitelky,
- rozhovory a ankety rodičů,
- rozhovory a rozborů při pedagogických poradách.

Evaluace třídního vzdělávacího programu:

- Vedení záznamů o dětech - minimálně jednou měsíčně zaznamenáváme projevy dětí, stručně, emfaticky, pozitiva,
- vedeme dětské portfolio - vybrané práce dětí označené datumem a komentářem,
- s předškolními dětmi provádíme testy, pracujeme individuálně, seznamujeme rodiče s výsledky a pokroky dětí,
- mapujeme v čem je dítě úspěšné, v čem má problémy – individuální úkoly.

Hodnocení třídního vzdělávacího programu:

Provádí učitelky dvakrát ročně – v pololetí a na závěr školního roku.

Hodnocení integrovaných bloků:

- průběžně vyhodnocujeme činnosti určené k naplňování cílů,
- vyhodnocujeme přímo do plánu tematických částí po ukončení každého bloku,
- zpětná vazba: jak byla u dětí rozvíjena osobnost a schopnost učení,
- zpětná vazba: s jakou morální kvalitou se dítě seznamovalo,
- zpětná vazba: jak byly děti zaujaty, zda projevily opravdový zájem o činnost,
- zpětná vazba: co se dětem líbilo, co se naučily, zda byl naplněn požadavek prožitkového učení,

- vyhodnocujeme jaké závěry si stanovíme pro další činnosti,
- vyhodnocujeme, jak jsme motivovali rodiče ke spolupráci.

Hodnocení podmínek vzdělávání:

- probíhá na úrovni školy
- Vyhodnocování všech sedmi podmínek vzdělávání (materiální podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizační podmínky, personální podmínky, psychohygienické a pedagogické podmínky)
- **Kdy:** 1x za 3 roky
- **Kdo:** provádějí všechny pedagogické pracovnice a ředitel
- **Jak:** hospitace, dotazníky ped. pracovníků, rozhovory s rodiči, dotazníky pro rodiče, na společných schůzkách, výsledky z pedagogických rad – výměna poznatků a zkušeností (spolupráce učitelek, rozhovory).

Hodnocení vlastní práce učitelky:

Provádíme jednou ročně na konci roku.

Evaluace školního vzdělávacího programu

- Provádíme jednou ročně (prováděcí plán 2x ročně),
- Evaluační zpráva školy - jednou ročně podle požadavků zřizovatel .

Evaluaci chápeme pozitivně, protože je pro nás základem rozhodování pro další plánování a jednání. Ukazuje nám zda jdeme správnou cestou a co lze zlepšit.